

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.034/2014/5.szám

A Kúria a dr. Kürtősi és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a dr. Vidó Andrea ügyvéd által képviselt Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerve alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 25.M.1606/2013. szám alatt indított és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 5-én kelt 25.M.1606/2013/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 25.M.1606/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2012. október 13. napjától terhességi-gyermekágyi segélyt állapított meg a felperes részére és folyósított (bruttó) 3095,24 forint naptári napi összeg figyelembevételével. A felperes fellebbezése folytán eljáró Országos Egészségbiztosítási Pénztár Pénzbeli Ellátási és Ellenőrzési Főosztály a 2013. március 21. napján kelt határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta a

társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 4. § k) pont 1. és 2. alpontja, 5. § (1) bekezdés a) pontja, 7. § (1) bekezdése, 19. § (3) bekezdése, 20. §-a, 24. § (1) bekezdése, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja.) 24. § (1) bekezdés a) pontja, 25. § (1) bekezdése, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 137. § (1) és (3) bekezdése, 151. § (1) bekezdése, 151/A. § (1) bekezdése, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 39. § (1) bekezdése, 39/A. § (1) bekezdése, 40. § (1)-(3) bekezdése, 42. § (1)-(2) bekezdése, 46. § (7) bekezdése, 48. § (2)-(3) bekezdése, 61. § (4) bekezdése, az Ebtv. végrehajtására kiadott 217/1997.(XII.1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 1. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja, 1. § (2) bekezdés c)-d) pontja, 26. § (1) bekezdése, 31. § (1) és (2) bekezdése, valamint (7) bekezdése alapján.

A felperes kereseti kérelmében kérte a társadalombiztosítási határozatok megváltoztatását és a Botond utónevű gyermeke után 2012. október 13. napjától járó terhességi-gyermekágyi segély összegét az Ebtv. 42. § (3) bekezdése alapján a jogosultság kezdő napján érvényes, a minimálbér kétszeresének, azaz a 186.000 forintnak a harmincad része alapul vételével megállapítani. Álláspontja szerint az eljáró hatóságok tévesen alkalmazták az Ebtv. 42. § (3) bekezdést, mivel a jogosultság kezdő napján semmilyen jövedelemmel nem rendelkezett, munkabérben nem, csupán betegszabadságra járó távolléti díjban részesült. Hivatkozott a felperes arra, hogy az Ebtv. 48. § (1)-(3) bekezdései esetében nem alkalmazhatók. Előadta a felperes, hogy a társadalombiztosítási szervek döntései jogszabálysértőek és diszkriminatívak, a döntéseket a jogerős határozatban szereplő jogszabályhelyek egyike sem támasztja alá. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, a közigazgatási szervek döntéseinek hatályban tartását kérte, kiemelve, hogy a felperes esetében a terhességi-gyermekágyi segély összegét az Ebtv. 48. § (2)-(3) bekezdése alapján megállapítani nem lehetett, mivel a felperes 2011. január 1. napjától 2012. szeptember 16. napjáig terjedő időben legalább 180 naptári napi pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelemmel nem rendelkezett, így a terhességi-gyermekágyi segély összegét az Ebtv. 42. § (3) bekezdés és a Vhr. 26. § (1) bekezdés rendelkezései szerint kellett megállapítani. Az alperes érvelése szerint a felperes részére az irányadó időszakon belül betegszabadságra járó távolléti díj került kifizetésre, amely pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelem, és amely kevesebb volt, mint a terhességi-gyermekágyi segélyre jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszerese, ezért a terhességi-gyermekágyi segély összegét - az Ebtv. 42. § (3) bekezdés alapján -

a betegszabadság címén kifizetett távolléti díj összegét figyelembe véve kellett megállapítani.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 25.M.1606/2013/5. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az ítéleti érvelés szerint a betegszabadság idejére kifizetett távolléti díj a Tbj. 4. § k) pontjában, a 20. § és 24. § (1) bekezdésében, valamint a Vhr. 31. § (1) bekezdésében foglaltak alapján pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelem, amelyet a terhességi-gyermekágyi segély összege megállapításánál figyelembe kellett venni. Ezen jövedelemmel a felperes az irányadó időszakon belül (2011. január 1. - 2012. szeptember 16.) rendelkezett a becsatolt okiratok tanúsága szerint, amelynek összege 65.000 forint volt. A bíróság megállapította, hogy az Ebtv. 48. § (2) bekezdése nem volt alkalmazható, mert a felperes az irányadó időszakon belül egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelemmel nem rendelkezett, csupán táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben és gyed-ben részesült, így az alperes jogszerűen állapította meg a terhességi-gyermekágyi segély összegét az Ebtv. 42. § (3) bekezdés második mondata és a Vhr. 26. § (1) bekezdés alkalmazásával. Rámutatott a bíróság arra, hogy munkaszerződésben rögzített 135.000 forint munkabért csak az esetben lehetett volna figyelembe venni, ha a felperes az irányadó időszakban nem rendelkezik egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelemmel.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, az ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatalát kérve. Felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy a bíróság jogerős ítéletét az Ebtv. 42. § (2) és (3) bekezdésének, a 48. § (2) és (3) bekezdésének, valamint a Vhr. 31. § (1) és (7) bekezdésének téves alkalmazásával hozta meg. Álláspontja szerint az Ebtv. 42. § (3) bekezdése vizsgálandó időpontként a jogosultság kezdő napját határozza meg, amely időpontban vizsgálni kell, hogy a minimálbér kétszerese harmincad részét kitevő egy napi ellátásra jogosult-e az igénylő, vagy tényleges jövedelme határozza-e meg a terhességi-gyermekágyi segély összegét. Az irányadó időszak fogalmát az Ebtv. 48. § (2) és (3) bekezdése használja, az Ebtv. 42. § (3) bekezdése ezt a fogalmat nem említi. Hivatkozott a felperes arra, hogy munkaszerződéssel rendelkezett, ezért a Vhr. 26. § (1) bekezdése és 31. § (7) bekezdése alapján a tényleges jövedelme nem képezhette a terhességi-gyermekágyi segély összegének számítási alapját.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, fenntartva a határozataiban, valamint az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi indokait. Kiemelte, hogy a felperes esetében a terhességi-gyermekágyi segély összegét az Ebtv. 42. § (3) bekezdés második mondata alkalmazásával a tényleges jövedelem figyelembevételével kellett megállapítani, mivel a

felperes az irányadó időszakban nem rendelkezett legalább 180 naptári napi pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelemmel. Hivatkozott az alperes arra, hogy az irányadó időszak fogalmát a Vhr. 1. § (2) bekezdés c)-d) pontjai, míg a számítási időszakot az Ebtv. 48. § (2)-(3) bekezdés rendelkezése határozza meg.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.

A jogvita elbírálása során a Kúriának - a Pp. 275. § (2) bekezdésében foglalt keretek között - azt kellett vizsgálnia, hogy a munkaügyi bíróság jogszabálysértés nélkül, érdemben helytálló döntést hozott-e vagy sem, illetve hogy a felülvizsgálati kérelemben felhozott jogszabálysértések megvalósultak-e a döntés meghozatalakor.

A felülvizsgálati eljárás során nem volt vitatott, hogy az Ebtv. 48. § (2)-(3) bekezdése a felperes esetében nem alkalmazható. A Kúriának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a felperes részére folyósított terhességi-gyermekágyi segély összegét az Ebtv. 42. §-ának a felperes által hivatkozott (2) bekezdése, vagy az alperes által megjelölt és alkalmazott (3) bekezdése alapján kellett-e megállapítani.

Peradat, hogy a felperes 2010. március 10. napjától állt a K. Ügyvédi Iroda alkalmazásában. Munkaszerződésében 135.000 forint havi munkabér került megállapításra. A felperes 2010. március 8. napjáig (2009. január 1. napjától) a Tbj. 5. § (1)-(3) bekezdés szerinti biztosítással nem rendelkezett. A felperes 2011. január 3. napján keresőképtelen állományba került, amelyre tekintettel 2011. január 1. napjától 2011. január 21. napjáig (15 munkanapra) a foglalkoztatójától a betegszabadság idejére járó távolléti díjban (65.000 forint), majd 2011. január 22. napjától 2011. április 2. napjáig táppénzben részesült az alperestől. A felperes Zsombor utónevű (2011. április 4. napján született) gyermeke után terhességi-gyermekágyi segélyben, majd gyermekgondozási díjban részesült. A Botond utónevű (2012. szeptember 17. napján született) gyermeke után terjesztett elő a felperes terhességi-gyermekágyi segély iránti kérelmet az alpereshez. A terhességi-gyermekágyi segély igénybe vétele céljából engedélyezett távollét első napja 2012. szeptember 18-a volt.

Az Ebtv. 42. § (2) bekezdése szerint a terhességi-gyermekágyi segély alapjául szolgáló jövedelem naptári napi átlagát a 48. § (1)-(3) bekezdésben foglaltak szerint kell megállapítani.

A felek egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy az Ebtv. 48. § (2)-(3) bekezdése a felperes esetében nem alkalmazható.

Az Ebtv. 42. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdésben nem említett biztosított terhességi-gyermekágyi segélyének naptári napi összegét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszerese harmincad részének figyelembevételével kell megállapítani. Ha azonban a biztosított pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapját képező jövedelme a minimálbér kétszeresét nem éri el, a tényleges jövedelmet kell figyelembe venni.

A Vhr. 26. § (1) bekezdése szerint tényleges jövedelem hiányában az ellátásra való jogosultság kezdő napján érvényes szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni. A tényleges, illetőleg a szerződés szerinti jövedelem naptári napi összegét a 31. § (7)-(8) bekezdésének megfelelő alkalmazásával kell kiszámítani.

Az Ebtv. 42. § (2)-(3) bekezdés és a Vhr. 26. § (1) bekezdésnek helyes értelmezése szerint a terhességi-gyermekágyi segély összegének megállapításánál a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultság kezdő napján fennálló biztosítási jogviszonyban elért jövedelmet kell figyelembe venni.

Terhességi-gyermekágyi segély alapjául szolgáló jövedelem naptári napi átlagát elsősorban a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári évben elért, legalább 180 naptári napi - pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelem alapján kell megállapítani.

Amennyiben az igénylő a fenti időtartam alatt nem rendelkezett legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a terhességi-gyermekágyi segély összegét a terhességi-gyermekágyi segélyre vonatkozó jogosultság kezdő napját megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlaga alapján kell megállapítani. A 180 naptári napi jövedelmet legfeljebb a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári év első napjáig lehet figyelembe venni, ha a biztosítási idő folyamatos.

Ha a fentebb vázolt rendelkezések alapján a terhességi-gyermekágyi segély alapjául szolgáló jövedelem naptári napi átlaga nem állapítható meg, a biztosított terhességi-gyermekágyi segélyének naptári napi összegét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszerese harmincad részének figyelembevételével kell megállapítani. Ha azonban a biztosított pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelme a minimálbér kétszeresét nem éri el, a tényleges jövedelmet kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni, azzal, hogy a terhességi-gyermekágyi segély naptári napi összege a jogosultság kezdő napján

érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét nem haladhatja meg.

A felperes esetében a szerződés szerinti bruttó 135.000 forintos jövedelmet figyelembe venni nem lehetett, mivel az irányadó időszakban rendelkezett pénzbeli járulékalapot képező tényleges jövedelemmel (betegszabadságra járó távolléti díj).

A munkaügyi bíróság a jogszabályok helyes értelmezésével hozta meg döntését, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az Ebtv. 75/A. §-a alapján a magyar állam viseli, mert a társadalombiztosítási eljárással kapcsolatos perek tárgyi illeték- és költségmentesek.

Budapest, 2014. november 10.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő